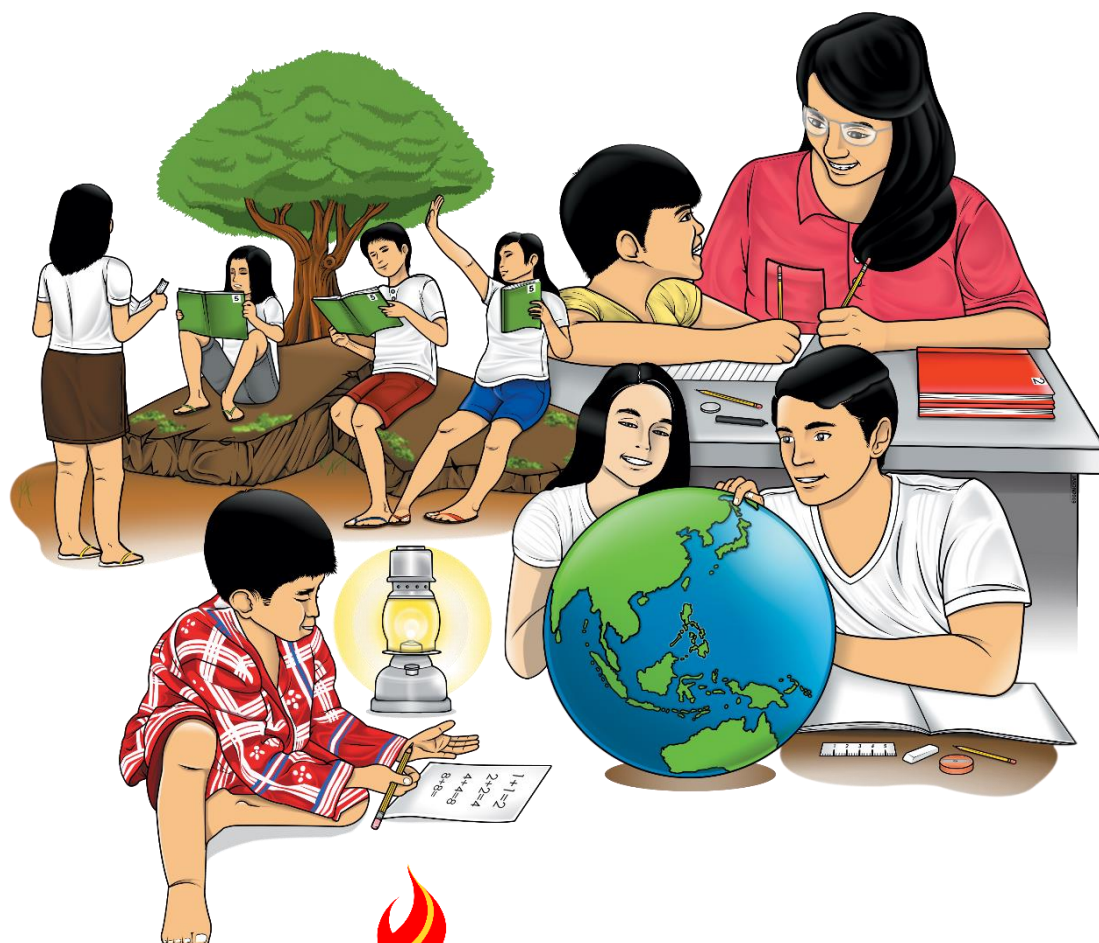

2

MTB-MLE

Una nga Graduhan – Modyul 2:

**Mga Pulong nga Himo Tikang
Hin Damo Nga Silaba**

Aradman

Pagkatapos hini nga pag aradman, ha imo gin lalauman nga makakabasa ka han mga pulong nga ginhimo tikang hin damo nga mga silaba . MT2PWR-Ia- b-7.3

Inadman

Panurundon: Pili a an mga pulong nga binug-os /hinimo tikang hin damo nga silaba ha kada pamulong . Isurat an baton ha imo anseran nga papel.

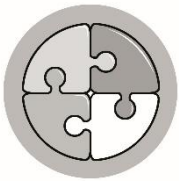
1. Natawo ako han ika-upat han Agosto.
2. Nagambisyon hiya nga magin usa nga maestra sugad kan iya nanay.
3. An mayabas damo an bitamina sanglit nagpaparig-on ini han imo mga bukog ngan ngipon.
4. Mahamot an amyon han Sampaguita .
5. An ayam usa han pinakatangkod nga sangkay.

Leksyon

1

Mga Pulong nga Himo Tikang Hin Damo Nga Silaba

An mga pulong amo an tikang ha mga gin gisurumpay nga silaba. Ha mga ginsurumpay nga silaba, makakahimo kita hin mga pulong nga may duha o damo pa nga silaba. Kadna, diskubriha naton kon akus mo basahon an mga pulong nga may ada damo nga silaba o haglalaba nga mga pulong.

Panumdom

Panurundon: Isurat ha anseran nga papel an nawawara nga silaba para makahimo hin pulong.

Panurundon: Basaha an istorya ngan intindiha hin maupay.

Forest Green

Nagkamayada hin usa nga buruhaton an mga mga Batang Iskawt ha sulod han kagugub-an nga tinatawag nga Forest Green. Nag-aaningal an durudilain nga mga tingog hin katamsihan ug mga insekto han nakadto na hira ha kagugub an, ngan igin kalipay ine han mga eskwela , “Kruukuk, kruukuk” an huni han apan/tipaklong nga nabatian ni Dennis ha kabanwaan. Gin subad naman ni Alvin an huni han pakla nga naglulurulokso. Malipayon naman hi Kaloy han awas han sapa. Samtang nakikipag-istorya hi Mano Lito han parag bantay han kagugub - an, may usa nga pikoy/loro nga gin iinuruutro an iya gin yayakan.

Ginpahamtang ni Gng. M. Galang ha mga bata an tama nga pagtimangno han mga kakahuyan. Iya liwat gin istorya nga an mga kahoy amo an urukyan han mga hayop. Nanguli nga maglipayon an kabataan , tungod kay damo an ira nanhibaruan mahiunong han importansya han kakahuyan ha aton kalibongan.

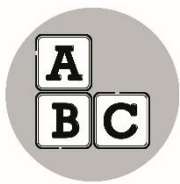
Adman 'ta (Suriin)

An aton pag aradman hini nga adlaw amo an mahiunong han pagbasa han Multi-Silabiko nga mga pulong. Sugad han nauna nga buruhaton may ada mga pulong nga haglaba nga nga angay niyo hibaruan labi na gud ha pagsurat ngan pagbasa. Sige , balik kita han istorya nga may haglaba nga mga pulong o multi-silabiko.

Panurundon: Batona an masunod nga mga pakiana tikang han aton ginbasa nga istorya . Isurat an letra han iyo baton.

1. Hira hino an nagbuhat hin usa nga buruhaton ha Forest Green?
 - a. an mga Lalaki nga Iskawt
 - b. an mga Babayi nga Iskawt
 - c. an mga Bata nga Iskawt
2. Ano an an nagin ekspeyensiya han mga bata kahuman han ira pamasyada ha kagugub- an?
 - a. nahadlok
 - b. malipayon
 - c. nasulub on
3. Ano ka importante an mga kahoy ha aton kalibungan ?
 - a. proteksyon han sirak han adlaw
 - b. Urokyan han mga hayop
 - c. A at B
4. Ikaw kumo usa nga bata, paunan- o ka makakabulig ha aton kalibungan ?
 - a. magtanom pirmi hin mga kahoy
 - b. pangutdon an mga kahoy
 - c. sunugon an mga kahoy

5. Hain nga grupo an importante nga mga pulong nga iyo nabasa dida han istorya?
- a. nag-aningal , naglulurulukso ngan pagtimangno
 - b. ginpahamtang, gin istorya, ngan kagugub-an
 - c. ngatanan nabasa ha istorya

Mga Buruhaton

Buruhaton 1

Panurundon: Basaha an mga pulong subay han iya kaluwas. . Isurat ha linya an ihap han ira silaba.

Pananglitan: 4 eskwelahan = es-kwe-la-han

___ 1. ginsusubad = ___ - ___ - ___ - ___

___ 2. mahatagon = ___ - ___ - ___ - ___

___ 3. apan = ___ - ___

___ 4. insekto = ___ - ___ - ___

___ 5. nalukso = ___ - ___ - ___

Buruhaton 2

Panurundon: Pagsurumpaya an mga silaba para makahimo hin multi-silabiko nga pulong. Basaha an mga pulong pagkahuman.

1. i - ki - na - li - pay = _____
2. i - gin - is - tor - ya = _____
3. pag- ti - ti - mang - no = _____
4. ka - bu - ki - ran = _____
5. pa- num - du - ma - = _____

Buruhaton 3

Panurundon: Pili a an multi-silabiko nga pulong ha mga grupo. Isurat ha iyo baton ha iyo papel ngan basaha hin tulo (3) ka beses.

_____ 1. gugma	ginhihigugma	guma	higu
_____ 2. ginsusubad	ginhimo	kalipayan	nasubad
_____ 3. libot	lipay	nalipay	ikinalilipay
_____ 4. lukso	naglilinkso	mata	malukso
_____ 5. nag-aaningal	lingaw	langaw	ikaw

Buruhaton 4

Panurundon: Basaha an mga pulong ngan pilia an naiiba. Isurat an iyo baton ha iyo papel.

1. Matatapuran	malipayon	matatapuran	matatapuran
2. dungani	dudunganan	dudunganan	dudunganan
3. pangadi	nag - iinop	pangadi	pangadi
4. kalmado	kalmado	mahinay	kalmado
5. Disyembre	Diksyunaryo	Disyembre	Disyembre

Buruhaton 5

Panurundon: Basaha an masunod nga mga pamulong. Pili- a an mga haglabang nga pulong ngan isurat ha iyo anseran nga papel.

1. Gindidiri an pagsunog han mga kahoy para himuon nga uring.
2. Mabulig ako ha pagtimangno han mga kakahuyan ngan mga tanaman.
3. Nagtatanom ako hin mga kahoy kada tuig.
4. Masunod ako han mga balaud hiunong hin pag ataman han kagugub-an.
5. Hiruti an aton kalibongan.

Buruhaton 6

Panurundon: Basaha an mga pamulong. Isurat ha papel an multi-silabiko nga pulong nga gin laladawan.

1. Ini usa nga klase hin puno nga deretso nga ginagamit para paghimo hin balay ngan “muwebles” sugad han aparador o lamesa.
wan – ya – ka = _____
2. Nangungukoy dinhi hini nga lugar an durudilain nga klase hin mag- isog ngan boutan nga mga hayop.
ka-gu-gub-an = _____
3. Usa nga klase hin insekto nga may-ada makaruruyag nga paku. Paborito nira nga humapon ha mga bukad.
bang – bang- ali = _____

4. Hini dinhe napakanhi an mga tawo para mag-ampo ngan magsamba han aton Ginoo.

ba-han-sim = _____

5. Usa nga klase hin dadako nga isda nga agsob hikit-an ha dagat.

ye- na - bal = _____

Buruhaton 7

Panurundon: Basaha ngan bilnga ha parapo(paragraph) an mga multi-silbiko nga pulong nga may ada upat (4) o sobra upat nga silaba.. Isurat an iyo baton ha papel.

Usa ka aga, “nauuyam na hi Jayson paghinulat”. Tungod nga mahugot nga ginpapasunod han gobyerno an balaud nga "Bawal Lumabas" labi na gud an mga bata. Yana nga panahon han pandemya, ngatanan angay mag -istambay ha sulod han balay, para diri matapnan hini nga makamaratay nga sakit ngan masiguro an ira

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

Buruhaton 8

Panurundon: Pili -a ha kahon an tama nga multi-silabiko nga pulong para magin kumpleto an pamulong. Isurat an baton ha iyo papel.

a. ginagabot	b. pagtatanom	c. kalibangan
d. napapapaupay	e. ginsasaribuhan	f. dadamo

- ____ 1. Karuyag hin _____ hi Roy.
- ____ 2. Adlaw adlaw niya ini _____ nga iya mga utanon para diri malaya.
- ____ 3. _____ liwat niya an mga banwa nga naturok ha ligid han iya mga utanon.
- ____ 4. Ini an iya nagin _____.
- ____ 5. kahuman han usa kabulan, _____ an iya nakuha nga mga utanon tikang han iya tanuman.

Akon Nahibaruan

An multi-silabiko nga pulong amo
An haglaba nga pulong nga damo an silaba. Importante nga makilala han mga eskuwela an mga pulong para magin madali an ira pagbasa han mga pulong, puplunganon ngan mga pahayag.

Nababaid liwat an ira hibaro ha pagsurat han mga pulong.

Akon Mabubuhat

Panurundon: Basaha an parapo (paragraph). Idrowing ha anseran nga papel an puso (♥) kun an pulong multi-silabiko nga imo nabasa dida han parapo ngan idrowing an bulan (ℳ) kun diri mo ito nabasa ha parapo.

Duro gud an kasubo han mga tawo ha bug- os nga kalibutan an kamalaksi nga paglarab han makaharadlok nga **virus**. Dadamo nga kinabuhi an nawara mahitungod han kadilikado hine . Piro ginsiring han mga eksperto ha panlawas nga madali ini maupay kon may disiplina an mga tawo. Tungod nga an virus lugaring nga namamatay kun waray ha lawas ngan kun waray hiya ginbabalhinan.

_____ 1. mabinuligon

_____ 2. paglarab

_____ 3. disiplina

_____ 4. namamatay

_____ 5. ginbabalhinan

Pagsukol han Nahibaruan

Panurundon: Basaha an parapo. Isurat an **W** kun an multi-silabiko nga pulong imo nabasa ha parapo ngan **T** kun diri mo ini nabasa ha parapo.

An maupay nga panlawas amo an aton karikuhan. Samtang bata pa, kinahanglan mahigara pagkaon hin masustansiya nga mga pagkaon. Makakaupay liwat hini an pag pag-ehersisyo ngan pag inom hin damo nga tubig. Importante an eksakto nga oras han pagkaturog. An pagparigo, paghuhugas han mga kamot ngan pagsipilyo han ngipon an angay buhaton kada adlaw para sigurado an kalimpyo han aton lawas.

_____ 1. pagsisipilyo

_____ 2. karikuhan

_____ 3. masustansiya

_____ 4. Pagehersisyo

_____ 5. sitsirya

Kadugangan nga Buruhaton

Panurundon: Basaha an padis nga multi-silabiko nga pulong. Isurat an letra **A** kun malaksi mo nga nabasa. Isurat an **B** kun nakurian ka ha pagbasa, ngan **C** kun diri mo ito nababasa.

_____1. parag uma - puropangisda

_____2. panlawas – karikuhan

_____3. pakabuhi – kapitbahay

_____4. kinahanglan - panginahanglanon

_____5. mapaso – kalibongan

Answers Key

Inadman 1. natawo 2. Nagambisyon 3. nagpaparing-on 4. mahamot 5. pinakatangkod	Panumdum 1. Bas 2. kad 3. tu 4. ka 5. si	Adman 'ta 1. C 2. B 3. C 4. A 5. C	
MGA BURUHATON			
Buruhaton 1 1. 4-gin-su-su-bad 2. 4-ma-ha-ta-gon 3. 2-a-pan 4. 3-in-sek-to 5. 3 na-luk-so	Buruhaton 2 1. Ikinailipay 2. igitorya 3. Pagtitimangno 4. kabukiran 5. panumduma	Buruhaton 3 1. hiniguma 2. ginsusba 3. kinailipay 4. naglilinkso 5. nag-aanigal	Buruhaton 4 1. malipayon 2. dungani 3. nag-iinop 4. mahinay 5. Diksyunayo
Buruhaton 5 1. gindidire 2. pagtitimangno 3. nagtatamum 4. pag-ataman 5. kalibongan	Buruhaton 6 1. KAWAYAN 2. KAGUGUB-AN 3. ALIBANGBANG 4. SIMBAHAN 5. BALTENA	Buruhaton 7 1. ginpapasunod 2. gobyerno 3. mag-istambay 4. makamartay 5. katalwasan	Buruhaton 8 1. pagtatamum 2. ginasasariuhan 3. ginagabot 4. kalibangan 5. dadamo
Akon Mabubuhat 1. ☹ 2. ♥ 3. ♥ 4. ♥ 5. ♥	Pagsukol han Nahibaran 1. W 2. W 3. W 4. W 5. T	Karagdagang Gawain Suriin ang pagbasas ng mag-aaral	